

ОГЛЯД XXXII ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КІННОСПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ НА ФІЛІ «ОДЕСЬКИЙ ПОДРОМ» ДП «КОНЯРСТВО УКРАЇНИ»

Світлана КОСЕНКО, канд. с.-г. наук, асистент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва, kosenkosu@ukr.net

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Сергій НАГОРНИЙ, канд. с.-г. наук, доцент кафедри технологій тваринництва і птахівництва, nagornij1971@ukr.net

Державний біотехнологічний університет
м. Харків, Україна

Одеський іподром почав своє функціонування у 1890 році. Починаючи з 1938 року він здобув славу «фабрики рекордів», яку гідно тримав протягом наступного століття. На початку 90-х років іподром пережив важкі часи, які були пов'язані зі скороченням рисистого поголів'я внаслідок розпаду СРСР. Але вже з 1994 року, крім рисистих перегонів, на Одеському іподромі почали випробувати коней чистокровної верхової породи, що дозволило збільшити не тільки поголів'я, а й кількість глядачів на трибунах. Щорічно іподром приймав на скаковий сезон кращих чистокровних коней зі всіх кінних заводів України, тоді як рисисті перегони тривали протягом всього календарного року.

У 2009 році, з прийняттям закону про заборону ігорного бізнесу, іподромний тоталізатор був прирівняний до азартних ігор, а його робота припинена. І хоча на сьогоднішній день ігорний бізнес не тільки стрімко поширюється, а й заохочується державою, тоталізатор і досі не функціонує, що край негативно впливає на розвиток іподромної індустрії. До речі, в усьому цивілізованому світі іподроми приносять значні прибутки до бюджету країни. Для порівняння, кількість іподромів у США становить близько 150, Канаді - 130, Німеччині - 40, Франції - 250. В усіх країнах з розвиненим скаковим та рисистим спортом основою фінансування цієї галузі конярства є тоталізатор, відрахування від обороту якого у державний бюджет становлять 10% [2]. Заборона його в Україні привела до занепаду іподромної індустрії. Крім того, з початком повномасштабного вторгнення, такі провідні кінні заводи, як Деркульський, Стрілецький, Лимарівський та Новоолександрівський опинилися в окупації, що також завдало суттєвих збитків племінному складу чистокровної верхової, орловської рисистої та новоолександрівської ваговозної порід коней [1].

Але попри всі негаразди, Одеський іподром продовжує випробування племінних коней. На жаль, два роки поспіль випробування чистокровних верхових коней не відбуваються: по-перше, внаслідок окупації Деркульського та Стрілецького кінних заводів, а по-друге, у зв'язку з гострим дефіцитом кадрів. Та все ж на XXXII Всеукраїнських кінноспортивних змаганнях чистокровна верхова порода була представлена вихованцями Дніпропетровського кінного заводу №65, Олександрійського кінного заводу № 174 та приватним підприємством «Мустанг».

Отже, 14 вересня відбувся старт XXXII Всеукраїнських змагань. В програмі випробувань було 8 рисистих заїздів, 2 скачки, показові виступи з конкуру та на термінову доставку вантажу, де змагалися між собою представники новоолександрівської ваговозної породи. Жеребці Бітнер (Тернопіль-Бінго) та Батут (Тегеран-Біосфера) представляли ТОВ «Агрофірма «Колос»» - багатогалузеве інтегроване сільськогосподарське підприємство, розташоване в Білоцерківському районі Київської області. Господарство є виробничим

плацдармом для наукових розробок селекціонерів, мікробіологів, провідних навчальних закладів та інститутів. Основними напрямками діяльності підприємства є рослинництво, тваринництво, переробка продукції власного виробництва, наукова діяльність та виробництво біопрепаратів. З 2014 року господарство займається розведенням та вирощуванням коней; у 2019 отримало статус племінного репродуктора, а з 2023 - кінного заводу з розведення коней української верхової породи. Наразі розпочинається робота з вирощування коней новоолександрівської ваговозної породи, і першими її представниками стали жеребці Бітнер і Багут, придбані у Дібрівському кінному заводі № 62. В проміжках між заїздами вони змагалися на доставку вантажу рясом та на силу тяги (рис. 1).

Рис. 1. Випробування коней новоолександрівської ваговозної породи на силу тяги
Джерело: фото з сайту ДП "Конярство України" <https://konukraine.com.ua>

Представники чистокровної верхової породи змагалися у двох скачках: Призі Міністра аграрної політики та продовольства та Призі на честь Збройних сил України, присвяченого пам'яті Юрченка Давида Шухратовича, який народився у селі Деркул та більшу частину свого життя присвятив роботі з кіньми. На жаль, у 2022 році він загинув під Бахмутом. Переможцем в цій скачці став сірий трирічний жеребець Еполет (Принц Каро-Ембарго), який належить приватному підприємству «Мустанг» (рис. 2).

Рис. 2. Жеребець Еполет (Принц Каро-Ембарго) ПП «Мустанг», майстер-жокей І. Яг'яєв, майстер-тренер В. Шаталов, переможець Призу на честь ЗСУ
Джерело: фото з сайту ДП "Конярство України" <https://konukraine.com.ua>

Жвавність Еполета становила 1.32,15 хв., с. на дистанцію 1400 метрів. Другу скачку виграв також вихованець ПП «Мустанг» чотирирічний Победитель (Принц Каро-Еріда) зі жвавністю 1.47,81 хв., с. на дистанцію 1600 м. Обох переможців привів до фінішу майстер-жокей Іса Яг'яєв; підготовка коней до скачок відбувалася під керівництвом майстра-тренера Володимира Шаталова.

У змаганнях коней рисистих порід брали участь преставники Дібрівського кінного заводу № 62, Запорізького кінного заводу № 86 та Лозівського кінного заводу № 124. Запорізький кінний завод був представлений найбільшою кількістю учасників (54%), і відповідно, отримали три іменних приза з шести. Переможцем Призу голови Одеської обласної державної військової адміністрації став вороний трирічний жеребець Барич (Чардаш-Будущая) орловської рисистої породи, який в руках майстра-наїзника Ольги Красношлик показав жвавість 2.10,5 хв., с. на дистанцію 1600 м. Відмінний результат показала і дворічна кобила Рив'єра (Greatest Image - Рєсніца), на якій також виступала Ольга Красношлик: Приз на честь XXXII Всеукраїнських кінноспортивних змагань вона виграла зі жвавістю 2.11,8 хв., с. (рис. 3). Рив'єра є останньою донькою дербістки Рєсніци 2.05,0 хв., с. (Абсолютний-Рабиня), належить до призової рисистої породи, яка 15 жовтня 2024 року була затверджена Міністерством аграрної політики та продовольства, як українська рисиста [3].

Рис. 3. Кобила Рив'єра (Greatest Image - Рєсніца), Запорізького кінного заводу № 86, майстер-наїзник О. Красношлик, переможця Призу на честь XXXII Всеукраїнських кінноспортивних змагань

Джерело: фото з сайту ДП "Конярство України" <https://konukraine.com.ua>

Приз Селекціонерів України також здобула вихованка Запорізького кінного заводу, дворічна кобила орловської рисистої породи Работниця (Банкет-Рітмика), яка показала жвавість 2.15,3 хв., с. на 1600 м в руках наїзниці Маргарити Денисюченко.

Приз Голови Фонду державного майна України для коней орловської рисистої породи 4 років і старше в боротьбі здобув вороний жеребець Сідней (Днепр-Саванна) Дібрівського кінного заводу № 62 в руках майстра-наїзника Михайла Оборіна зі жвавістю 2.08,6 хв., с. Дібрівському кінному заводу дістався також переможний кубок Призу на честь ДП «Конярство України». Його здобула гніда трирічна кобила Бумазєя (Монреаль-Бегонія) під керуванням Юрія Юркевича зі жвавістю 2.06,4 хв., с.

Переважає більшість коней рисистих порід, які випробуються на філії «Одеський іподром», належать Запорізькому кінному заводу № 86. Відповідно, вони здобули 50% іменних призів під час змагань. Серед коней чистокровної верхової породи переможцями стали коні приватного підприємства «Мустанг». На жаль, представники державних кінних заводів суттєво програють представникам приватних власників як за екстер'єром, так і за роботоздатністю.

Список використаних джерел

1. Державне підприємство "Конярство України". URL: <https://konukraine.com.ua/> (дата звернення 12.10.2024).
2. Косенко С.Ю. Одеському іподрому - 125 років. Із правом на життя. *Agroexpert*. 2015. № 5(82). С. 102-105.
3. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/news/ekspertna-komisiia-minahropolityky-zatverdyla-novu-porodugysystykh-konei> (дата звернення 12.10.2024).

УДК 614.48:636/639

ВИКОРИСТАННЯ ОЗОНУ У ТВАРИННИЦТВІ ТА РИБНИЦТВІ

Тетяна ПУШКАР, канд. с.-г. наук., в.о. завідувача кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва, доцент, t_pushkar@ukr.net

Одеський державний аграрний університет,
м. Одеса, Україна

Озон – це трьохатомна неорганічна молекула, що складається з трьох атомів кисню. Це дуже нестабільна речовина, яка за певних умов, таких як тиск і температура, розщеплюється на атоми кисню з коротким періодом життя, тому через певний проміжок часу він розпадається в початкову форму [1].

Основні властивості озону зумовлені його окислювальною здатністю. Завдяки його застосуванню він здатний руйнувати високомолекулярні сполуки, що становлять цілісність бактерій, найпростіших, вірусів і грибів.

Таким чином, озон довів чудову можливість для навколишнього середовища: він вважається чудовим екологічним дезінфікуючим засобом, оскільки не має негативного впливу на навколишнє середовище. Враховуючи те, що це природна молекула, вона ефективно знижує споживання хімікатів, не створює шкідливих побічних продуктів і є абсолютно екологічною та економічною, оскільки допомагає зменшити потребу в повторній закупівлі препаратів, витрати на дозування, витрати на зберігання та управління.

Перераховано та проаналізовано деякі властивості та використання озону; зокрема, підкреслюється дезінфікуюча та антибактеріальна здатність. Озон можна вважати джерелом стійкості як з екологічної, так і з економічної та фінансової точок зору для підприємства, яке вирішить використовувати його як альтернатива більш традиційним технікам.

Озон може, при відповідних дозах і пропорціях, знищити навіть найстійкіші бактерії, викликаючи їх смерть шляхом окислювального лізису плазматичної мембрани протягом 4-5 хвилин, і, аналогічно, той самий принцип можна застосувати в клітинах, де віруси, які не реплікуються, інактивуються [2].

Більшість ферм мають однакові проблеми з умовами навколишнього середовища, які сприяють передачі та поширенню хвороб повітряним шляхом, таких як холера птиці, пташиний грип, інфекційний бронхіт, стафілококова інфекція тощо; нестача кисню через погану вентиляцію і скупченості тварин; сильні виділення газу аміаку, сірководню, вуглекислого газу, метану тощо; та погані умови, які сприяють передачі та поширенню хвороб повітряним шляхом.

Озон можна використовувати на тваринницьких фермах для зниження мікробного навантаження; його можна розчинити у воді (0,2–0,5 мг на літр) або розподілити в навколишнє середовище.

Використання озонованої води в тваринництві має низку переваг, які призводять до покращення загального стану здоров'я тварини. Неочищена вода може містити відсоток